

01/2021

Raport z konsultacji społecznych

DOTYCZĄCYCH ZAŁOŻEŃ DO PROJEKTU
GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
MIASTA SZCZECIN NA LATA 2021-2025

Miasto
Szczecin

♥ IDEE PRZEZ MIASTO

Cel konsultacji

CEL KONSULTACJI

Celem przeprowadzonych konsultacji było zwiększenie udziału społeczności lokalnej przy tworzeniu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025 (w skrócie GPOnZ). Przedmiotem konsultacji społecznych było zebranie od mieszkańców Miasta Szczecin propozycji, uwag i opinii w sprawie założeń do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025.

PODSTAWA PRAWNA

Zarządzenie nr 550/20 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 26 października 2020 r. Stowarzyszenie Idee przez miasto (dawniej Rowerowy Szczecin) przeprowadziło proces konsultacji społecznych na podstawie Umowy o realizację zadania publicznego nr BMKZ/13/2020.

Przebieg konsultacji

PRZEBIEG KONSULTACJI

Konsultacje odbywały się w terminie 3 listopada 2020 r. – 3 grudnia 2020 r.

W procesie konsultacji udział wzięło:

41 osób poprzez udział w spotkaniach online;

60 osób wypełniając ankietę;

8 osób wysyłając wnioski i opinie mailem.

Informacja na temat konsultacji zamieszczona była na stronie Urzędu Miasta[1] oraz na tablicach informacyjnych Urzędu Miasta.

Kampanię informacyjną w internecie prowadzono za pośrednictwem profili facebook.com/ldeeprzezmiasto, facebook.com/szczecin.eu oraz strony wiadomosci.szczecin.eu.

Informacje w lokalnych mediach ukazały się na łamach:

Gazety Wyborczej Szczecin[2][3]; Głosu Szczecińskiego[4]; wSzczecinie.pl[5]; Kuriera Szczecińskiego[6]; mieszkaniec.szczecin.pl[7]

A także na łamach:

Portalu Samorządowego[8]; Portalu Gospodarczego wnp.pl[9]; propertydesign.pl[10]

Ogłoszenia na profilu stowarzyszenia Idee przez miasto dotyczące spotkań konsultacyjnych dotarły do 27,5 tys. czytelników. Dedykowane zaproszenia dla organizacji branżowych i NGO rozesłano do 93 instytucji.

Forma konsultacji

A. SPOTKANIA KONSULTACYJNE ONLINE

W związku ze stanem epidemii, obowiązujące w okresie konsultacji przepisy nie zezwalały na organizację spotkań bezpośrednich. Zdecydowano o zorganizowaniu spotkań konsultacyjnych online. Spotkania przeprowadzono za pośrednictwem platformy internetowej clickmeeting. Łącznie przeprowadzono trzy spotkania konsultacyjne online:

- 17.11.2020 spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych i organizacji branżowych. W spotkaniu uczestniczyło 19 osób, reprezentujących:
 - Stowarzyszenie Przyjaciół Stołczyzna FORUM;
 - Stowarzyszenie Denkmal Pomorze;
 - Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich - Oddział w Szczecinie;
 - Rada Osiedla Drzetowo - Grabowo
 - Instytut Studiów Regionalnych w Szczecinie;
 - Pomorskie Towarzystwo Historyczne;
 - Zachodniopomorską Okręgową Izbę Architektów;
 - Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość;
 - Stowarzyszenie na rzecz Cmentarza Centralnego w Szczecinie;
 - Stowarzyszenie Architektów Polskich oddział Szczecin
- 24.11.2020 spotkanie otwarte dla wszystkich mieszkańców. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób.
- 26.11.2020 spotkanie dodatkowe, zorganizowane na wniosek uczniów i opiekuna klasy maturalnej o profilu konserwatorskim Zespołu Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Szczecinie. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób.

Forma konsultacji

B. ANKIETA W FORMIE PAPIEROWEJ I ONLINE

W związku ze stanem epidemii, czasowym zamknięciem instytucji kultury oraz zakazem gromadzenia się, odstąpiono od bezpośredniego zbierania ankiet w instytucjach oraz wśród przechodniów. Ankieta w formie papierowej dostępna była w przedsionku Urzędu Miasta Szczecin na pl. Armii Krajowej oraz filii Urzędu przy ul. Rydla. Wypełnione formularze mieszkańcy mogli zostawiać w urnach znajdujących się w obu lokalizacjach. Ankieta w formie online dostępna była pod adresem: <https://forms.gle/A21q6hBTC6UBc8e39>

W toku konsultacji wypełnionych zostało 60 kwestionariuszy. Wszystkie w formie online.

C. ZBIERANIE OPINII NA ADRES: zabytki@um.szczecin.pl

Biuro Miejskiego konserwatora Zabytków uruchomiło dedykowany adres email, na który mieszkańcy mogli przysyłać wnioski, opinie i komentarze dotyczące założeń do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025. W toku konsultacji otrzymano 8 emaili z wnioskami, opiniami i propozycjami do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025.

Obszary priorytetowe

OBSZARY PRIORYTETOWE GPOnZ

Założenia do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025 zawierają siedem obszarów priorytetowych:

1. Identyfikacja
2. Informacja
3. Integracja
4. Partycypacja
5. Reagowanie
6. Wspieranie
7. Popularyzacja

Najistotniejszy według mieszkańców obszar priorytetowy GPOnZ.

Mieszkańcy biorący udział w konsultacjach, we wszystkich dostępnych formach, za najistotniejszy obszar uznali „**Popularyzację**” (67 wskazań). Z kolei obszarem, którego dotyczyła największa liczba wypowiedzi, uwag i postulatów zgłaszanych we wszystkich dostępnych formach jest „**Integracja**”.

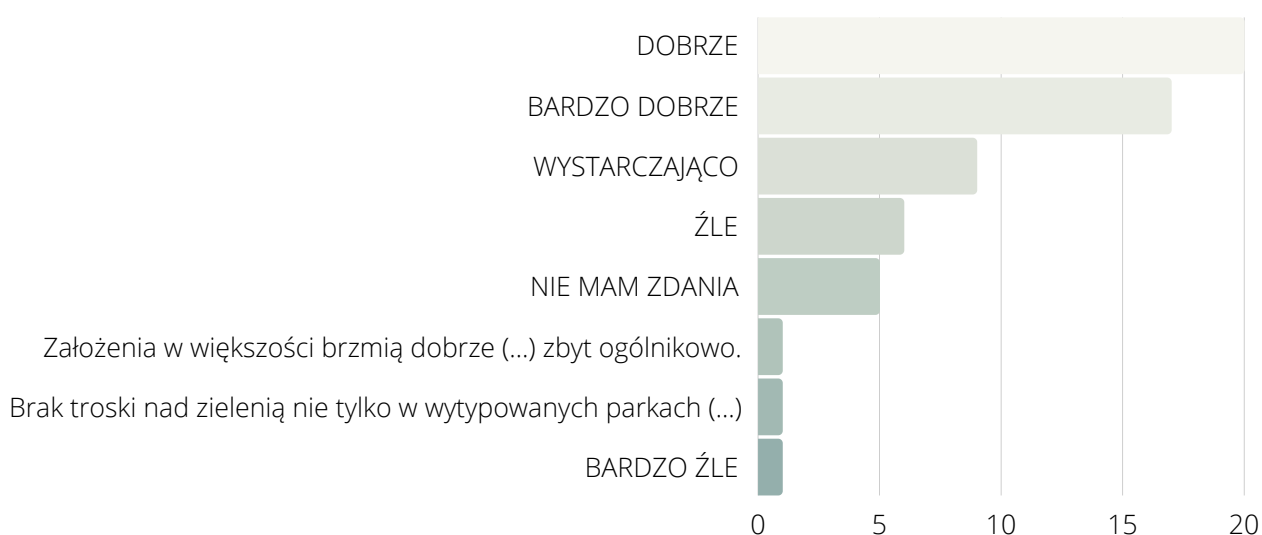

Podsumowanie

Mieszkańcy dobrze oceniają założenia do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025. Ocenę dobrą i bardzo dobrą przyznało 61,6 % ankietowanych.

Pyt. Jak ocenia Pan/Pani założenia do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025 (60 odpowiedzi)

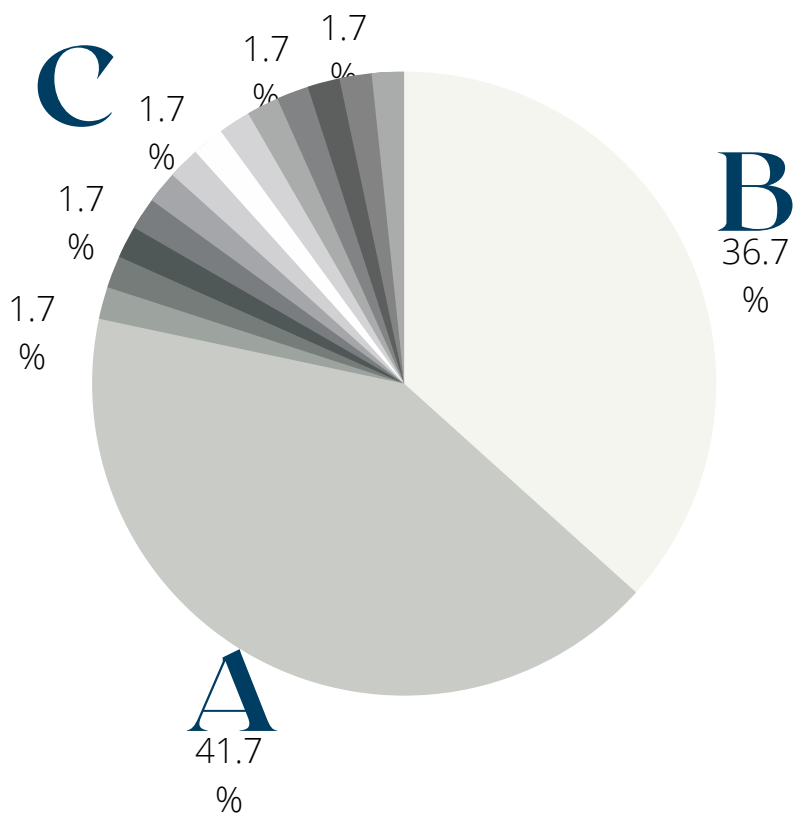

Podsumowanie

Najważniejsze jest nadanie zabytkom nowej funkcji i dostosowanie ich do nowych wymagań. Za takim podejściem opowiedziało się 41,7 % ankietowanych. Wśród odpowiedzi "Inne", kolejne 17,6% respondentów popierając nadanie nowych funkcji zabytkom postulowało jednocześnie zachowanie jego pierwotnej substancji oraz indywidualne podejście do każdego przypadku. 36,7 % ankietowanych opowiedziało się za zachowaniem pierwotnej funkcji i oryginalnej substancji/formy zabytku.

Pyt. Z poniższych stwierdzeń proszę wybrać co wg. Pani/Pana jest ważniejsze (60 odpowiedzi)

- A. Nadanie zabytkom nowej funkcji użytkowej i dostosowanie ich do współczesnych wymagań
- B. Zachowanie pierwotnej funkcji i oryginalnej substancji/formy zabytku.
- C. Inne

**NOWA
FUNKCJA
zabytków**

59,3 %

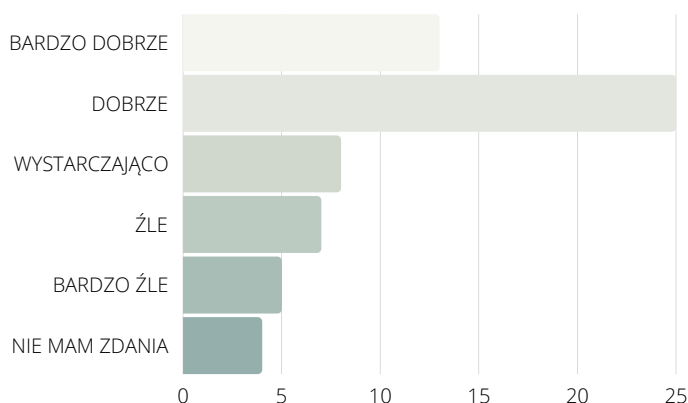
Podsumowanie

Mieszkańcy angażują się w opiekę nad zabytkami. Nieco ponad połowa ankietowanych potwierdziła zaangażowanie się w społeczne działania na rzecz ochrony zabytków i/lub opieki nad nimi.

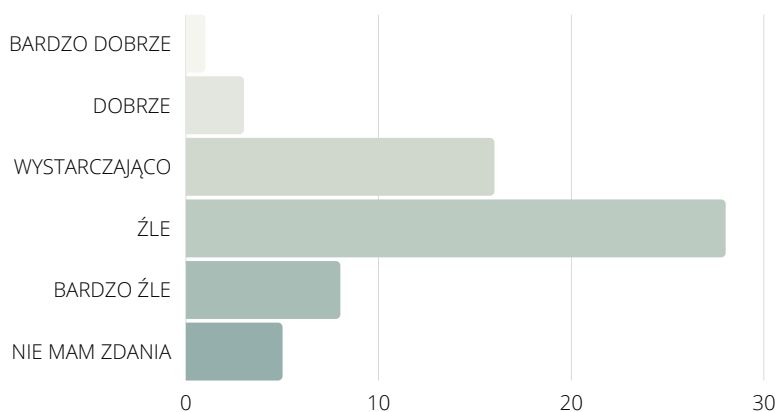
Jednocześnie ankietowani źle oceni zaangażowanie mieszkańców. W pytaniu „Jak ocenia Pani/Pan zaangażowanie wymienionych poniżej stron w opiekę nad zabytkami w Szczecinie?” najczęściej wskazań „Źle” przyznano „Mieszkańcom”. Największą liczbę odpowiedzi „Dobrze” oraz „Bardzo dobrze” przyznano „Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków”.

Pyt. Jak ocenia Pani/Pan zaangażowanie wymienionych poniżej stron w opiekę nad zabytkami w Szczecinie?

Miejski konserwator Zabytków

Mieszkańcy

Podsumowanie

Należy zapewnić pomoc prawną i finansową właścicielom zabytków, poszukującym środków na remont i konserwację. To najczęstsze wskazanie wśród ankietowanych odpowiadających na pytanie o działania, które Miasto Szczecin powinno podjąć w obszarze opieki nad zabytkami. Ponadto mieszkańcy postulowali: **zwiększenie środków** kierowanych do właścicieli zabytków z przeznaczeniem na opiekę nad zabytkami, zwiększenie środków na badania dotyczące dziedzictwa kulturowego Szczecina, **współpracę z organizacjami pozarządowymi** i nieformalnymi grupami mieszkańców oraz **wprowadzenie nowoczesnego system identyfikacji wizualnej i informacji o zabytkach**.

Pyt. Które z poniższych działań, wg. Pani/Pana, Miasto Szczecin powinno podjąć w obszarze opieki nad zabytkami?

Odsetek wskazań "Zdecydowanie tak" dla danego działania

Podsumowanie

Najważniejsza jest integracja działań. Uczestnicy biorący udział we wszystkich formach konsultacji zdecydowanie najczęściej uwagi poświęcili integracji działań zawartych w założeniach do projektu Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta Szczecin z działaniami wszystkich interesariuszy, koordynacji procesów inwestycyjnych planistycznych i rewitalizacyjnych. Najczęstszym postulatem było **uwzględnienie w GPOnZ opieki nad terenami zielonymi i prowadzenie nowych nasadzeń drzew - również na obszarach objętych ochroną konserwatorską.**

Kolejnym, bardzo często zgłaszanym postulatem było **uwzględnianie otoczenia zabytków, dbałość o przestrzeń wokół obiektów zabytkowych oraz kształtowanie przestrzeni publicznych w sposób skoordynowany z założeniami opieki nad zabytkami.**

Biorąc pod uwagę liczbę wypowiedzi, jako istotne z punktu widzenia uczestników konsultacji aspekty jawią się: edukacja i popularyzacja. Postulaty w tym obszarze były liczne i różnorodne. Wśród pomysłów, zgłaszanych więcej niż jeden raz, dominowały uwagi dot. **znakowania zabytków, popularyzacji przy udziale przewodników miejskich oraz organizowania angażujących, multidyscyplinarnych wydarzeń popularyzatorskich.**

SPOSÓB WYKORZYSTANIA WYNIKÓW KONSULTACJI

Wyniki konsultacji, w postaci zgłaszanych przez mieszkańców uwag i postulatów, zostaną wykorzystane przy opracowaniu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025. W toku analizy zgłaszane postulaty przyporządkowano do zawartych w założeniach do projektu GPOnZ obszarów priorytetowych. W dalszej kolejności sporządzone zostaną rekomendacje do GPOnZ. Uwagi sprzeczne z celem i przedmiotem niniejszych konsultacji, zawierające odniesienia wykraczające poza przedmiot konsultacji, niezgodne lub niemożliwe do wprowadzenia na podstawie obowiązujących przepisów nie zostaną wykorzystane w przedmiotowym procesie. **Zakończenie procesu opracowania dokumentu nastąpi do końca pierwszego kwartału 2021 roku.**

Uwagi i postulaty

WNIOSKI, OPINIE I POMYSŁY

Poniżej przedstawiono wszystkie zgłaszane uwagi, w podziale na poszczególne obszary priorytetowe założeń do projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin na lata 2021-2025.

Na potrzeby raportu wypowiedzi skrócono do formy zawierającej sam postulat. Powtarzające się postulaty zaprezentowano jednokrotnie. Wnioski o zbliżonym zakresie tematycznym zblokowano.

Pełną treść uwag, wniosków i wypowiedzi załączono do raportu w formie tabel zawierających:

- a) postulaty zgłaszane pisemnie w trakcie spotkań online;
- b) postulaty zgłaszane mailem na adres zabytki@um.szczecin.pl;
- c) transkrypcję wypowiedzi ustnych udzielanych podczas spotkań online;
- d) postulaty zgłaszane w pytaniach otwartych ankiety.

Uwagi i postulaty

1. IDENTYFIKACJA

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- informacja wizualna, znakowanie, tablice informacyjne,
- ochrona i kształtowanie otoczenia zabytków,
- działania informacyjne skierowane do właścicieli obiektów, m.in. wspólnot mieszkaniowych,
- kierowanie wniosków do WKZ, wpisy do rejestru zabytków, wpisy obszarowe,
- funkcjonowanie jasnej, czytelnej i atrakcyjnej w formie bazy danych na temat zabytków.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Ochrona krajobrazu, z naciskiem na wzmocnienie drzewostanu w parkach i dawnych cmentarzach. Ochrona zieleni oraz prowadzenie nowych nasadzeń zieleni, również na terenach objętych ochroną konserwatorską. Powiązanie zapisów GPOnZ z postulatem zapobiegania kryzysowi klimatycznemu.
- Ochrona i kształtowanie otoczenia zabytków. Kształtowanie przestrzeni miejskiej jako opartej kompozycyjnie o obiekty zabytkowe. Większa kontrola nad inwestycjami prowadzonymi w otoczeniu zabytków.
- Angażowanie mieszkańców oraz Rad Osiedli w identyfikowanie i opiekę nad zabytkami. Informowanie o możliwych formach zaangażowania.
- Działania informacyjne skierowane do właścicieli obiektów, m.in. wspólnot mieszkaniowych.
- Informacja wizualna, jednolite oznakowanie obiektów zabytkowych, tablice informacyjne. Dostępność wizualna i percepcyjna obiektów zabytkowych.
- Czytelny i dostępny system informujący o statusie ochrony obiektów. Stworzenie jednoznacznego katalogu z zabytkami miasta.
- Kierowanie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wniosków o wpis obszarów i obiektów nieruchomości do rejestru zabytków. Wpisanie wszystkich budynków 100 letnie do rejestru zabytków. Rozszerzanie listy zabytków o kolejne obiekty, w tym domy jednorodzinne, aleje drzew przy ulicach, skwery i parki.

Uwagi i postulaty

1. IDENTYFIKACJA c.d.

- Wytypowanie nowych obiektów, które powinny zostać objęte ochroną, w tym obiekty architektury powojennego modernizmu. Intensyfikacja działań zmierzających do ochrony i restytucji poniemieckiego dziedzictwa Szczecina.
- Odnalezienie dokumentacji dot. oryginalnych kolorów budynków, stolarki budowlanej. Dokumentacja detalu architektonicznego szczecińskich kamienic. Objęcie ochroną parudziesięciu przedwojennych stolarek witrynowych znajdujących się w parterach szczecińskich kamienic.
- Identyfikacja i objęcie ochroną obszarów i obiektów postindustrialnych.
- Objęcie szczególną opieką obiektów związanych z „morskością” Szczecina.
- Stworzenie listy zabytków, które ze względu na swoją wartość, potencjał i ich zaprzepaszczanie przez prywatnych właścicieli, są rekomendowane do wykupienia, by na powrót stały się własnością Gminy.
- Audyt mozaik z lat 1945- 1989 i objęcie ochroną wartościowych dekoracji mozaikowych z tego okresu.
- Powołanie rady społecznej, której głównym punktem działań byłaby identyfikacja obiektów z początków polskości na terenie Szczecina.
- Stworzenie mechanizmu pozwalającego na usuwanie z przestrzeni publicznej obiektów z okresu komunizmu, niewspółgrających z otoczeniem oraz obiektów, które poza wiekiem nie mają innych wartości. Rozważenie możliwości sprzedaży terenów po takich budynkach i przeznaczenie zysków na prace przy wartościowych zabytkach.
- Podjęcie badań nad podziemiami Szczecina, zabezpieczanie ich, a w końcowym efekcie umożliwienie zwiedzania obiektów.
- Promowanie i finansowanie badań archeologicznych dotyczące zabytków mieszczących się, bądź odkrytych na terenie miasta i gminy.
- Rewitalizacja osiedla Turzyn oraz dzielnicy Śródmieście.
- Zwiększenie atrakcyjności pl. Lotników i pl. Grunwaldzkiego poprzez stopniowe odnawianie zachowanych budynków i odtworzenie budynków zniszczonych podczas Wojny.
- Odbudowa wieży Quistorpa.
- Odbudowa Teatru Miejskiego.

Uwagi i postulaty

1. IDENTYFIKACJA c.d.

- Objęcie opieką bunkru przy ul. Młyńskiej oraz nawierzchnia ul. Młyńskiej.
- Rozważenie dodatkowej ochrony kompleksu Wałów Chrobrego, np. poprzez ustanowienie parku kulturowego.
- Identyfikacja i ochrona założeń wsi, które obecnie są na terenie miasta Szczecina, np. Krzekowo czy Skolwin, Stołczyn.
- Rozpoczęcie dyskusji nad zabytkami i dziedzictwem PRLu.

2. INFORMACJA

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- informacja wizualna, znakowanie, tablice informacyjne,
- działania informacyjne skierowane do:
 - właścicieli obiektów, m.in. wspólnot mieszkaniowych;
 - mieszkańców;
 - Rad Osiedli.
- funkcjonowanie jasnej, czytelnej i atrakcyjnej w formie bazy danych na temat zabytków.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Informowanie Rad Osiedli o zabytkach na danych osiedlach i kwestiach z nimi związanych.
- Informowanie właścicieli zabytków (np. Wspólnot Mieszkaniowych), o walorach posiadania takiego obiektu. Nakłanianie do prowadzenia prac remontowych zgodnie z duchem ochrony. Informowanie o dostępności wsparcia finansowego i zasad korzystania z dotacji.
- Umieszczenie tablic informacyjnych na wszystkich budynkach zabytkowych. Zwiększenie dostępności wizualnej obiektów.
- Stawianie lokalnie tablic informacyjnych. Informowanie o wartości i historii, nawet jeśli obiekty nie są zabytkami rejestrowymi. Wyjście z popularyzacją na ulice. Działanie lokalne, oddziaływanie na mieszkańców najbliższego otoczenia.

Uwagi i postulaty

2. INFORMACJA c.d.

- Wykonanie jasnej i czytelnej internetowej strony informacyjnej Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Funkcjonowanie czytelnej bazy danych dotyczącej zabytków, wykazu wytycznych dot. opieki nad zabytkami.
- Praca nad dostępnością w systemie GIS warstwy fotograficznej zabytków, łącznie z ich wnętrzami. Współpraca z instytucjami edukacyjnymi w tym zakresie.
- Prezentowanie efektów prac konserwatorskich. Zachęcanie Wspólnot Mieszkaniowych do prowadzenia prac poprzez prezentację zdjęć „przed” i „po”. Przeciwdziałanie powszechnemu przekonaniu "nic się nie dzieje".
- Uświadamianie co to jest zabytek i kto ma obowiązek o niego dbać.
- Informowanie o tym, jakie przedsięwzięcia BMKZ będą zgłaszane i opiniowane do realizacji w kolejnych rocznych budżetach miasta, łącznie z ich szacunkowym kosztem i harmonogramem. Konsultacje społeczne konkretnych zamierzeń, ich hierarchii, kolejności.
- Informowanie mieszkańców i Rad Osiedli jaki jest poziom środków na konserwację, remonty na kolejne lata.
- Stworzenie ogólnodostępnego wykazu planowanych remontów.

3. INTEGRACJA

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- powiązanie działań przy zabytkach z działaniami w ich otoczeniu,
- ochrona zieleni, prowadzenie nowych nasadzeń zieleni - również na obszarach chronionych,
- powiązanie GPoNZ z Lokalnym i Gminnym Programem Rewitalizacji.

Uwagi i postulaty

3. INTEGRACJA c.d.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Powiązanie ochrony zabytków z ich otoczeniem i przestrzenią wokół nich. Formowanie przestrzeni publicznych w relacji do obiektów wartościowych. Zmiana paradygmatu organizacyjnego w podejściu do inwestycji w mieście, odejście od punktowych decyzji i przedsięwzięć.
- Wykonanie opracowania, dotyczącego możliwości nowych nasadzeń drzew i stworzenia nowych powierzchni ekologicznego odprowadzania wody na terenie Starego Miasta i Śródmieścia. Uwzględnienie tych działań w GPOnZ oraz w Miejskowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego. Zawarcie w GPOnZ zapisów o przeciwdziałaniu skutkom kryzysu klimatycznego jako kwestii często istotniejszej niż historyczny układ ulic.
- Ścisła współpraca służb konserwatorskich miejskich, wojewódzkich oraz Inspekcji Nadzoru Budowlanego.
- Nacisk na przygotowanie miasta do wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji i wyznaczenia Specjalnych Stref efektywnym instrumencie jakim jest Lokalny Program Rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji powinien być spójny z innymi strategicznymi dokumentami miasta. Powiązanie GPOnZ z Diagnozą Stanu Istniejącego Miasta Szczecin.
- Monitoring miasta pod kątem przestrzegania zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń. Działania zmierzające do powstania katalogu dobrych praktyk reklamowych na obiektach zabytkowych. Działania zmierzające do uchwalenia Uchwały Krajobrazowej Miasta Szczecin, której zapisy będą realnie wspomagać BMKZ i WKZ w zadaniach podejmowanych przeciw oszpecaniu i zastłanianiu elewacji obiektów zabytkowych i oszpecaniu zabytkowych układów urbanistycznych.
- Rewitalizacja obszarowa zabytkowego śródmieścia jako cel strategiczny GPOnZ. Wyznaczenie celów operacyjnych i podporządkowane im kierunków działań. Zapewnienie odpowiednich środków finansowych na realizację tego celu.

Uwagi i postulaty

3. INTEGRACJA c.d.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Procentowe powiązanie wydatków na realizację celu strategicznego „rewitalizacja obszarowa zabytkowego śródmieścia Szczecina” z budżetem miasta, tak by rocznie na ten cel wydatkować co najmniej 250 mln zł (ok. 8 % wydatków w budżecie na 2021 rok).
- Opis w GPOnZ projektów wykorzystania zasobów zabytkowych zintegrowanych z obszarami przyrodniczo wartościowym: Dolina Siedmiu Młynów, Puszcza Bukowa, zabytkowe parki miejskie i podworskie, Cmentarz Centralny, zabytkowe nieczynne cmentarze, z podaniem harmonogramu i budżetów rocznych na ich realizację.
- Podanie w GPOnZ kosztów badań archeologiczno architektonicznych na terenie Rynku Nowego, w rozbiciu na roczne budżety, wraz z harmonogramem prac. Wskazanie pozanaukowych korzyści, jakie odniesie dzięki nim społeczność lokalna, które uargumentują potrzebę sfinansowania poszukiwań śladów tych obiektów i uzasadnią ich priorytet względem prac przy zabytkach istniejących i ważnych dla mieszkańców.
- We współpracy z WKZ objęcie wyższą formą ochrony terenu dawnego Zakładu Opiekuńczego „Bethanien” w celu przywrócenia jego oryginalnych walorów kompleksu willowo- parkowego.
- Uwzględnienie w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Szczecin wspieranie działań związanych z:
 - rewitalizacją zabytków przemysłowych, a w szczególności zabytków dawnej rzeźni miejskiej na Łasztowni,
 - umieszczeniem Łasztowni w Lokalnym Programie Rewitalizacji,
 - tworzeniem warunków do wykorzystania funduszy unijnych i samorządowych w obiektach przemysłowych,
 - podejmowaniem przez Prezydenta działań zmierzających do wspólnego działania z właścicielami obiektów zabytkowych oraz administracją i samorządem wojewódzkim.

Uwagi i postulaty

3. INTEGRACJA c.d.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Wykorzystanie bezrobotnych, bezdomnych i ewentualnie więźniów, do odbudowy zamków i pałaców w Szczecinie, województwie i Polsce.
- Uwypuklenie i doprecyzowanie działań związanych z dostępnością zabytków.
- Rozszerzenie rejestru zabytków o olbrzymiej ilości obiekty stanowiące tło miasta (płoty, parkany, aleje drzew, zabytkowa nawierzchnia, elementy takie jak stare tablice, napisy na budynkach itd). Opieka nad zabytkami innymi niż budynki, nad założeniami układami urbanistycznymi, skatalogowanie nawierzchni ulic.
- Kontrola działań spółek podległych gminie dot. obiektów historycznych i zapobieganie ich niszczeniu.
- Wypowiedzenie wojny wandalom i wprowadzenie wysokich kar finansowych, oraz instrumentów monitoringu własności miasta i ścigania wandalii.
- Zintegrowanie informacji posiadanych przez różne zainteresowane strony. Edukowanie.
- Szkolenie urzędników miejskich odpowiedzialnych za zabytkową zabudowę na różnych poziomach (np. ZBiLK) o tym, jakie obowiązki na nich ciążyą z tego tytułu oraz jak można zapobiec degradacji zabytkowych budynków (myślenie wyprzedzające decyzje o wyburzaniu obiektów zabytkowych).
- Rygorystyczne podejście do remontów elewacji i wpisanych do rejestru kamienic. Kontrolowanie remontów willi, kamienic, płotów, innych, mniej oczywistych obiektów.
- Przeformułowanie nieprecyzyjnych określeń dotyczących ochrony nałożonej na całe zespoły budynków (np. Pogodno), uniemożliwiających inwestorowi przebudowę np. tyłów budynku.

Uwagi i postulaty

4. PARTYCYPACJA

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- powołanie społecznych opiekunów zabytków lub rady społecznej ds. opieki nad zabytkami,
- współpraca z NGO oraz Radami Osiedli.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Współpraca z przedsiębiorcami.
- Angażowanie mieszkańców, współpraca ze społecznikami oraz Radami Osiedli.
- Powołanie Społecznych Opiekunów Zabytków co przyczyni się do aktywizacji mieszkańców i zwiększenia ich świadomości w problematyce ochrony zabytków.
- Udział Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, w ramach obowiązujących procedur SBO, przy ocenie merytorycznej zgłoszonych wniosków.
- Podanie w GPOnZ ilości środków budżetowych na małe granty w podziale rocznym. Nakreślenie sposobu weryfikacji, czy inicjatywa przeprowadzona z małego grantu będzie – a po realizacji była - faktycznie wartościowa z pkt. widzenia GPOnZ.
- Podanie w GPOnZ założeń, w jaki sposób będzie się odbywać wykorzystywanie wiedzy profesjonalistów pracujących w administracji publicznej i organizacjach i wcześniejsze pozyskiwanie wiedzy.
- Podanie w GPOnZ:
 - zasad powoływania rady społecznej;
 - jej kompetencji;
 - procedury gwarantującej współpracę opartą na autentycznym zaangażowaniu, cykliczności, sprawczości.
- Opisanie w GPOnZ zasad procedury społecznej sygnalizacji zagrożeń i procedury reakcji na zgłoszenie zagrożenia.
- Opisanie w GPOnZ zasad procedury typowania lokalnych zasobów zabytków do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków i oceny trafności zgłoszenia.
- Zawarcie w GPOnZ informacji koniecznych do rozpoznania, zrozumienia i powielania modelowej współpracy pomiędzy organem administracji konserwatorskiej, właścicielem zabytku a organizacją pozarządową na przykładzie dawnej Cegielni Lindego na Stołczyźnie.

Uwagi i postulaty

4. PARTYCYPACJA c.d.

- Opisanie w GPOnZ w jaki sposób ma być przeprowadzona diagnoza potrzeby powołania społecznych opiekunów zabytków.
- Wniosek o współpracę BMKZ ze stowarzyszeniem Denkmal Pomorze podczas działań na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego przy ul. Wawrzyniaka.
- Powrót do dyskusji nad odbudową Sediny.

5. REAGOWANIE

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- kontrolowanie prowadzonych prac na każdym etapie,
- zapobieganie dewastacji, monitoring,
- dbałość o otoczenie zabytków (również tereny zielone).

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Wyjaśnienie sytuacji starej drukarni przy ul. Św. Ducha.
- Wyjaśnienie kwestii wymiany nawierzchni chodników śródmiejskich.
- Zapobieganie inwestycjom typu budowa parkingowca na pl. Zawiszy.
- Bieżący monitoring stanu technicznego zabytków przez Miejskiego Konserwatora Zabytków wraz z np. Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego.
- Stworzenie katalogu zaginionych zabytków.
- Podjęcie działań na rzecz terenu dawnego zakładu Bethanien.
- Zwrócenie uwagi na opiekę nad zabytkowymi drzewami i alejkami w Parku Żeromskiego.
- Monitoring zabytków przed dewastacją.
- System kamer z udostępnieniem dla obywateli i pod kamera online pozostawienie informacji: ”- zgłoś, jeśli widzisz coś niepokojącego”.
- Zapobieganie pogarszaniu stanu wartościowych budynków prowadzącego do rozbiórki. Dbanie o zgodność nowych inwestycji z planem urbanistycznym i specyfiką architektury miasta.
- Karanie urzędników i podmiotów za doprowadzanie zabytków do ruiny.

Uwagi i postulaty

5. REAGOWANIE c.d.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Kontrola realizacji projektów, w których jest obecna tkanka zabytkowa, np. przebudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów zabytkowych. Większa kontrola zabytków w zakresie prowadzenia w nich działalności. Kontrola właścicieli zabytków czy właściwie opiekują się zabytkami.
- Zwiększenie finansowanie na opiekę nad zabytkami i ich ochronę.
- Zadbanie o otoczenie zabytków.
- Zawarcie w umowach sprzedaży zapisu zabezpieczającego przed degradacją zabytków. Np. mechanizm kar za brak renowacji lub możliwość odebrania obiektu.

6. WSPIERANIE

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- zwiększenie poziomu finansowania.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Zwiększenie nakładów finansowych na utrzymanie, remonty oraz identyfikację
- Uchwała w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków, w których zakończono prace konserwatorskie, restauratorskie, remont elewacji lub proces rewitalizacji.
- Konkurs miasta na najlepszą konserwację.
- Zlecenie prac projektowych/budowlanych w sposób dający możliwość starannej realizacji.
- Zmniejszenie poziomu restrykcji konserwatorskich w przypadku przebudowy mniej istotnych zabytków.
- Wsparcie tradycyjnych rzemieślników, zajmujących często stare lokale z ponemieckim wyposażeniem.

Uwagi i postulaty

7. POPULARYZACJA

Najczęściej zgłaszane postulaty:

- oznakowania zabytków,
- popularyzacji przez przewodników miejskich,
- organizowanie atrakcyjnych, angażujących wydarzeń, np. gier miejskich.

Wszystkie zgłaszane postulaty:

- Wykorzystanie Starego Miasta do popularyzacji zabytków, wykorzystanie wszystkich placów w mieście Szczecinie.
- Promowanie wrażliwości na tzw. „małe ojczyzny”, udział nauczycieli i przewodników w wychowaniu, edukacji i popularyzacji wśród dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie roli przewodników miejskich. Organizowanie aktywności prowadzących do „doświadczenia zabytków” przez mieszkańców, np. gier miejskich. Spacery z miejskim konserwatorem Zabytków.
- Oznakowanie miejsc historycznych - opis zabytku. Znakowanie zabytków w terenie.
- Opracowanie przewodnika po Szczecinie uwzględniającego nie tylko centrum i śródmieście, ale pokazującego zabytkowe miejsca na obrzeżach miasta.
- Zintegrowane podejście do przekształcania przestrzeni miejskich. Pozostawienie zabytków ważnymi w układzie przestrzennym, aby mogły oddziaływać na mieszkańców.
- Dalsza realizacja projektu „Cmentarze dawnego Szczecina” wraz z wyeksponowaniem najbardziej wartościowych obszarów sztuki cmentarnej pozytywnie wpływających na relacje międzynarodowe i kulturowe.
- Szczecińska Wenecja jako element budowy wizerunku miasta w ramach idei Floating Garden. Kwestia dostępności turystycznej "Wenecji Szczecińskiej". Prace nad zwiększeniem dostępności poszczególnych zabytków przez odwiedzających.
- Organizacja nocy zabytków przy okazji corocznej Nocy Muzeów.
- Publikacje o obiektach i miejscach związanych z historią naszego miasta. Propagowanie informacji historycznych wśród młodzieży szkolnej.
- Tablice informacyjne i oznaczenie szlaków zwiedzania na terenie Westendu i parków.

Uwagi i postulaty

7. POPULARYZACJA c.d.

- Propozycja priorytetowego oznakowania trzech miejsc, które obecnie są jednymi z lepiej wyeksponowanych cmentarzy w Szczecinie – cmentarz w Kluczu, lapidarium przy ul. Ostrowskiej i lapidarium przy ul. Wapiennej na Warszawie. Posadowienie takiej tablicy w miejscu cmentarza przy ul. Bielańskiej.
- Nauka przez doświadczenie. Utworzenie w Willi Lentza muzeum Ziemiaństwa Pomorskiego.
- Kontynuacja działań na pl. Orła Białego.
- Utworzenie w ramach SBO odrębnej kategorii dedykowanej projektom mającym na celu szeroko rozumianą ochronę i popularyzację zabytków w Szczecinie.
- Utworzenie interaktywnej mapy zabytków Szczecina, co podniesie świadomość mieszkańców miasta, a także przyczyni się do jego promocji.
- Utworzenie konkursu dla właścicieli, zarządców itp. obiektów zabytkowych, którzy swoim działaniem doprowadzili do odzyskania oryginalnego wyglądu zabytku.
- Opisanie w GPOnZ zakresu projektu „Ślady Starego Miasta”.
- Działania zachęcające mieszkańców do bezpośredniej interakcji w przestrzeni wokół zabytków. Dotarcie do ludzi lokalnie, na konkretnej ulicy.
- Podanie w GPOnZ konkretnych działań, które będą dotyczyć dawnych szczecińskich cmentarzy- listę nekropolii, rodzaj działań, harmonogram i rozpisany na kolejne lata budżet na realizację zamierzeń projektu.
- Organizacja spotkań konsultacyjnych na temat projektu szlaków kulturowych dot. architektury i urbanistyki modernistycznej, dzielnic willowych (Łękno i Pogodno).
- Opisanie w GPOnZ zakresu i zasad prowadzenia działań edukacyjnych i popularyzatorskich.
- Katalog zabytków w formie strony www ze spacerem 3d i opisem historycznym.
- Wspieranie tworzenia tras tematycznych, inicjowanie badań naukowych nad nimi. Uruchomienie planu wykorzystania zabytków i wydarzeń kulturalnych w przyciąganiu turystów do Szczecina poprzez współpracę z organizacjami turystycznymi.
- Aplikacja o zabytkach na urządzenia mobilne.

Odnośniki

[1]http://konsultuj.szczecin.pl/konsultacje/chapter_116275.asp

[2]<https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26498448,miejski-konserwator-zabytkow-zaprasza-do-dyskusji-na-dokumentem.html>

[3]<https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26538284,konsultacje-dla-milosnikow-szczecina-ty-tez-mozesz-podpowiedziec.html>

[4]<https://gs24.pl/kazdy-moze-chronic-szczecinskie-zabytki-trwaja-konsultacje/ar/c9-15276466>

[5]<https://wszczecinie.pl/aktualnosci,jakie-powinny-byc-priorytety-w-opiece-nad-szczecinskimi-zabytkami-kazdy-mieszkaniec-moze-sie-wypowiedziec,id-36227.html>

[6]<https://24kurier.pl/ekurier/porozmawiamy-o-zabytkach-w-szczecinie/>

[7]<http://mieszkaniec.szczecin.pl/konsultacje-spoleczne-dotyczace-zalozen-do-projektu-gminnego-programu-opieki-nad-zabytkami-miasta-szczecin-na-lata-2021-2025/>

[8]<https://www.portalsamorzadowy.pl/spoleczenstwo-informacyjne/szczecin-zacheca-do-konsultacji-ws-programu-opieki-nad-zabytkami,232942.html>

[9]<https://www.wnp.pl/parlamentarny/spoleczenstwo/szczecin-miasto-zacheca-do-konsultacji-ws-programu-opieki-nad-zabytkami,109656.html>

[10]<https://www.propertydesign.pl/dossier/132/szczecin-zaprasza-mieszkancow-do-konsultacji-ws-programu-opieki-nad-zabytkami,32208.html>